

Упатство за користење дигитален сертификат во системот за е-Одобрение за градење

www.gradezna-dozvola.mk

Еден од условите за користење на системот за е-Одобрение за градење (www.gradezna-dozvola.mk) е корисниците да поседуваат валиден дигитален сертификат (дигитален потпис). Системот работи исклучиво со интернационално валидни дигитални сертификати кои се издаваат единствено во **Македонски Телеком и КИБС**.

При што секој корисник треба да поседува валиден сертификат од еден од овие два овластени издавачи во Република Северна Македонија.

Откако ќе го проследите упатството за инсталирање на дигиталниот сертификат (во зависност дали станува збор за КИБС или ТЕЛЕКОМ кои имаат различни процедури за инсталирање) и ќе го приспособите за работа на Вашиот персонален компјутер, ова упатство ќе ви помогне како да го користите Вашиот сертификат во нашиот систем.

Што е потребно за да се прикачи дигитален сертификат на вашиот профил на www.gradezna-dozvola.mk

1. Уредно инсталиран дигитален сертификат приспособен за работа на Вашиот компјутер

Откако ќе го инсталирате Вашиот дигитален потпис согласно дадените упатства од издавачот (КИБС или ТЕЛЕКОМ) тој треба да е активен и спремен за користење. Ова можете да го проверите доколку се обидете да потпишете некој **Microsoft Word или PDF** документ локално на вашиот компјутер или доколку пристапите во Вашиот оперативен систем во **Internet Options Content Certificates**. Доколку во делот **Personal** го гледате Вашето име и презиме и името на издавачот тогаш Вашиот потпис е уредно инсталиран и спремен за користење.

2. JAVA

Единствениот начин за вчитување на дигитален потпис од страна на интернет апликации е со користење на платформата JAVA од компанијата ORACLE. За да го прикачите Вашиот дигитален потпис во системот потребно е да имате уредно инсталирана 32 битна JAVA на вашиот персонален компјутер и тоа една од верзиите од 1.8.0 или некоја понова.

3. Прелистувач кој подржува JAVA (web browser)

Моментално прелистувачи кои подржуваат JAVA се следниве:

- **Internet Explorer 10** или **11** од Microsoft и
- некои 32 битни верзии на **Mozilla Firefox** заклучно до Firefox 51.0.3 (February 9, 2017)

Наша препорака е да ја користите 32 битната верзија 51.0.1 на Mozilla Firefox за која сеуште има поддршка и каде лесно се управува со JAVA.

Потребни чекори за подесување

1. Подесувања поврзани со JAVA

Потребно е да инсталирате JAVA на Вашиот компјутер потребно е таа да се активира бидејќи сама по себе е деактивирана. Тоа најдобро може да го направите на самата веб страна на системот. Со клик на линкот ТУКА, ќе се стартува преземањето на Јава.

Слика 1

**Добредојдовте на
ИНФОРМАЦИСКИОТ СИСТЕМ
Е-ОДОБРЕНИЕ ЗА ГРАДЕЊЕ.**

Овој систем овозможува ефикасен, транспарентен и унифициран начин на постапување на сите надлежни органи и субјекти по најсовремени стандарди, во најкраток можен рок а врз основа на Вашето поднесено барање.

Преку овој систем можете да поднесете:

1. Барање за издавање на одобрение за градење, доградба и надградба;
2. Барање за измени во текот на изградбата;
3. Барање за промена на инвеститор;
4. Барање за издавање на одобрение за употреба на градба;
5. Барање за издавање на одобрение за реконструкција;
6. Барање за издавање на одобрение за пренамена;
7. Барање за издавање на одобрение за адаптација
8. Барање за одобрение за подготвителни работи;
9. Барање за одобрување на идеен проект;
10. Барање за издавање на решение за изведување на градби за кои не е потребно одобрение за градење.

Информациониот систем овозможува водење на постапките во сите нејзини фази единствено по електронски пат, започнувајќи од електронско поднесување и потпишување на потребната документација од страна на инвеститорот, електронска подготовка и донесување на актите во постапката, електронско известување и обезбедување на потребни податоци и документација од останати владини субјекти и

е-Одобрение за градење

Корисничко име

Лозинка

Запомни ме **Најави се**

» [Ja забравивте лозинката?](#)
» [Регистрирајте се!](#)

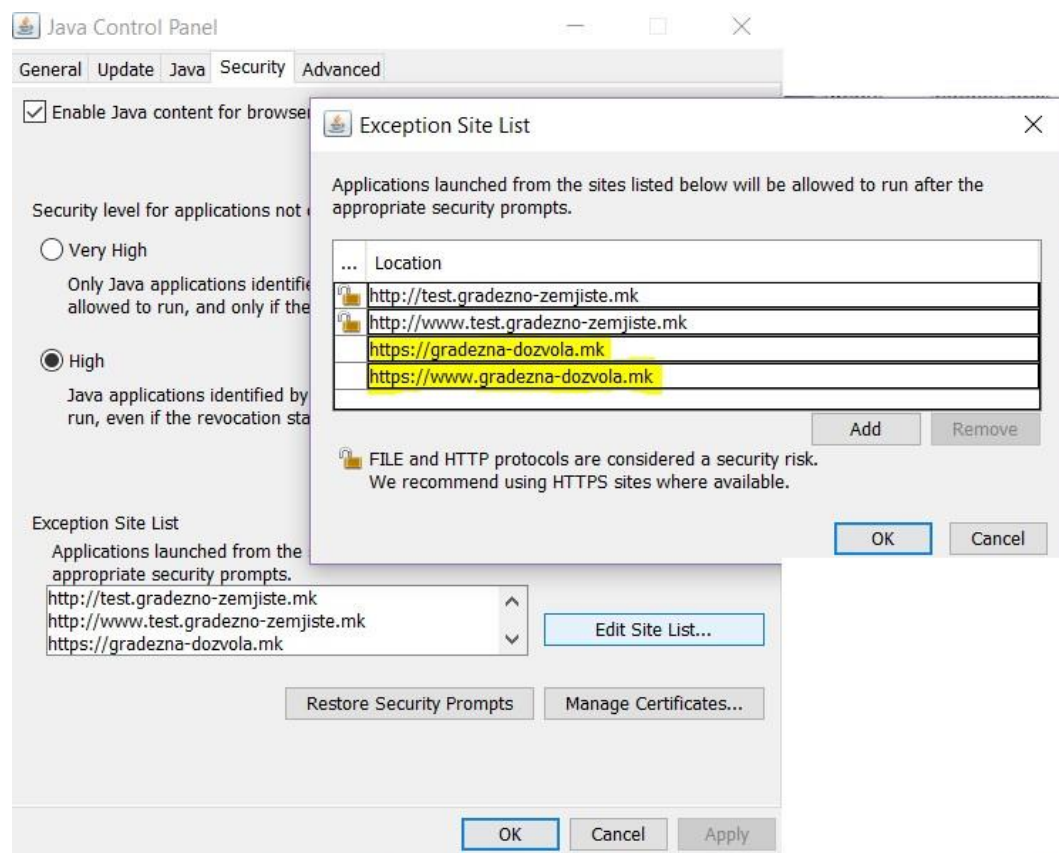
НАПОМЕНА: За да можете да постапувате во системот и електронски да ги потпишувате Вашите поднесоци и фази на постапување, Ве молиме да инсталирате и користите JAVA верзија 8 update 131. Истата можете да ја преземете доколку [кликнете ТУКА](#) и истата да ја инсталирате!

Законски акти и упатства

ПРАВИЛНИК ЗА НАЧИНОТ НА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКАТА ЗА ДОБИВАЊЕ НА ОДОБРЕНИЕ ЗА ГРАДЕЊЕ НА ЕЛЕКТРОНСКИ НАЧИН (PDF, 245KB)

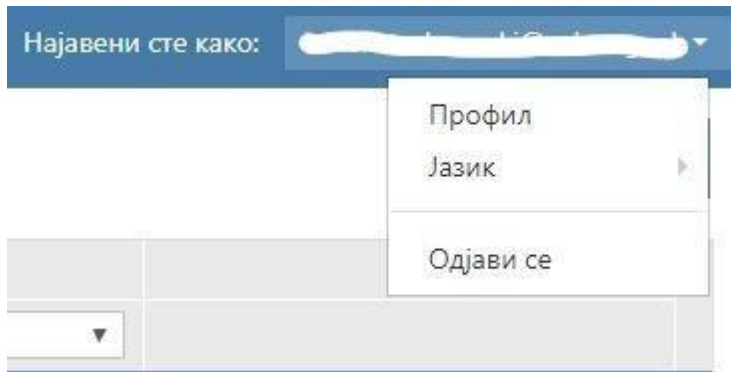
Јавата е сега активна на Вашиот компјутер и следно мора да се подеси рачно на кои интернет апликации ќе им дозволи пристап и нема да ги блокира. Тоа се прави во делот **Configure Java или Java Control Panel** каде рачно се внесуваат записи за секоја апликација одделно. Ова можете да го најдете во Вашиот оперативен систем во делот **Control Panel или преку лентата за пребарување (Search)** на Вашиот оперативен систем. На следната слика е прикажан делот **Security** на JAVA каде се подесува степенот на сигурност кој треба да биде подесен на **HIGH како и делот EDIT SITE LIST (Слика 3)** каде се внесуваат рачните записи. Доколку Вашиот прелистувач (Browser) е отворен додека ги подесувате овие записи тие нема да бидат прифатени па пожелно е претходно прелистувачот да биде изгасен или од кога ќе ги внесете записите да го изгасите и вклучите повторно.

Слика 3

Откако ќе се најавите во системот со Вашето корисничко име и лозинка потребно е да одите во делот ПРОФИЛ кој се наоѓа најгоре десно и каде можете да го внесете Вашиот потпис.

Доколку излезат таканаречени попапи (popup) од Вашиот прелистувач поврзани со активирање JAVA или од самата веб страна www.gradezna-dozvola.mk потребно е истите да бидат **активирани**. Доколку е се во ред и одберете **Прикачи** и ќе се отвори прозорец каде може да се одбере еден потпис од активната листа на сертификати од вашиот персонален компјутер. По одбирање на саканиот потпис и кликање на копчето ПОТВРДИ, системот ќе ви побара ПИН кој би требало да Ви биде издаден од издавачот на дигиталниот потпис. Доколку е се во ред со дигиталниот потпис и тој е ВАЛИДЕН, изберете ИЗБЕРИ со што процесот на прикачување **дигитален потпис на Вашиот профил е завршен и во системот ќе ви покаже до кога е валиден истиот.**

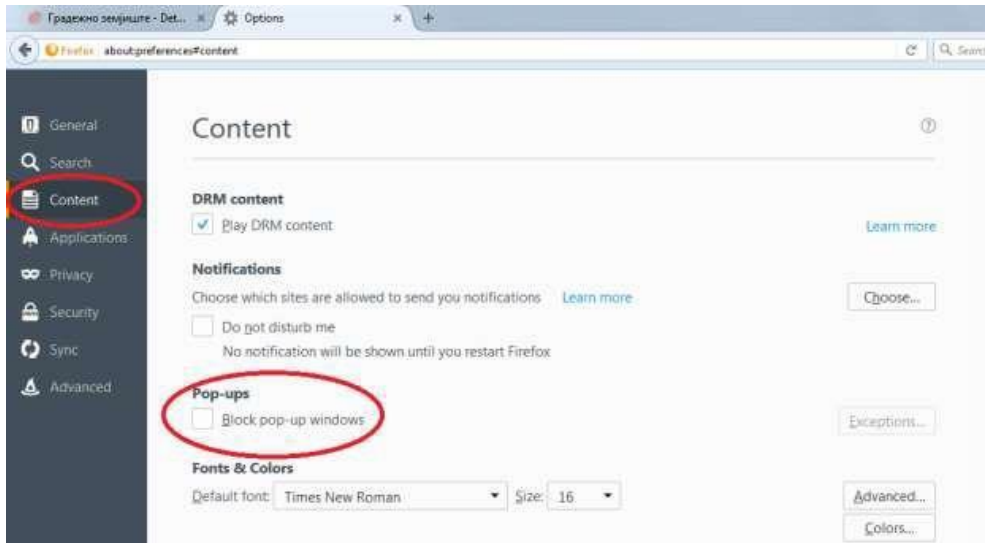
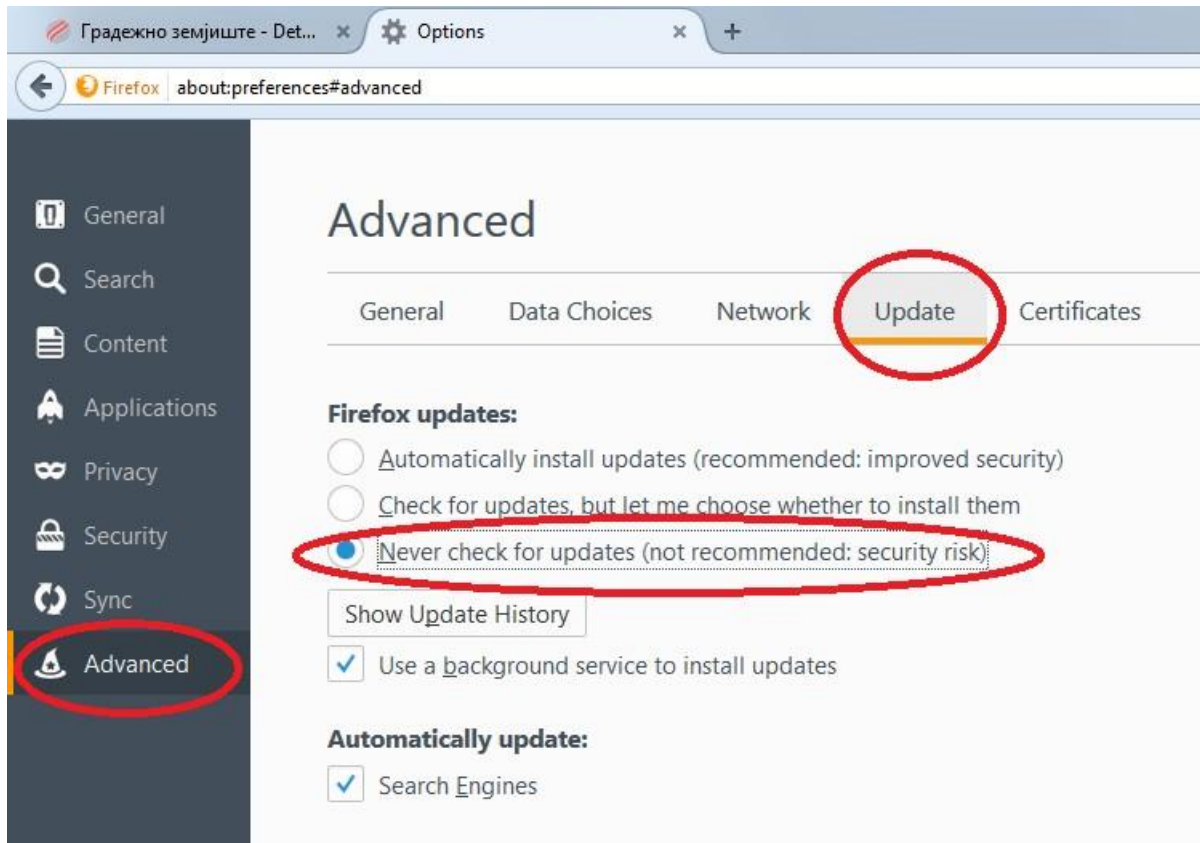

2. Подесувања поврзани со Вашиот прелистувач

2.1 Mozilla Firefox

Доколку користите некоја од верзиите на Mozilla Firefox кои подржуваат работа со JAVA потребно е да ги имате наместено следниве 2 подесувања:

1. Да овозможите страните да отвараат дополнителни прозори (popup)
2. Да забраните автоматско ажурирање на прелистувачот како би спречиле без ваше знаење прелистувачот да се ажурира во некоја понапредна верзија која НЕ подржува JAVA

2.2 Internet Explorer

Доколку користите некоја од верзиите на Internet Explorer потребно е да одите во **Internet Options** во делот **Privacy** каде можете да ја дозволите оваа опција со отштиклирувајќи го **Turn on Pop-blocker** за сите веб страни.

